

Regionstyrelsens samverkansråd med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning

<i>Datum</i>	31 maj 2024
<i>Tid</i>	13.30-16.00
<i>Plats</i>	Gjörwellsalen, Landstingshuset
<i>Närvarande</i>	Gabriella Rehbinder (MP) Sargon Daoud (S) Ulf Brändström (V) Reza Zarenoe (L) Göran Boklint (SD) Anna-Tuulia Syrjänen (KD) Cecilia Elving (L) Annika Hässler (Funktionsrätt Stockholms län) Lennart Håwestam (Funktionsrätt Stockholms län) Åse Johansson Kristiansen (Funktionsrätt Stockholms län) Agneta Österman Lindquist (Funktionsrätt Stockholms län) Claes Stjernström (Funktionsrätt Stockholms län) Carina Pahl Skärlind (Funktionsrätt Stockholms län) Ingela Sjöqvist (Synskadades riksförbund Stockholm Gotland)
<i>För kännedom</i>	Pia-Lena Krischel (tjänsteperson Synskadades riksförbund Stockholm Gotland) Karin Aronsson (tjänsteperson Funktionsrätt Stockholms län) Sanna Frost (tjänsteperson Funktionsrätt Stockholms län)

1 Inledning med upprop**2 Val av justerare**

Till justerare valdes nya vice ordförande Åse Johansson Kristiansen och ordförande Gabriella Rehbinder

3 Föregående minnesanteckningar godkändes**4 Presentation av Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, Jenny Carlsson Widell, projektledare RUFSS och senior strateg regionledningskontoret samt Melanie Hierl, strateg regionledningskontoret**

Handlingen för nya RUFSS är ute på samråd mellan tionde april och 30 september. Samrådet är en del av processen för framtagandet inom uppdraget att ta fram en ny regionplan (RUFSS). När denna samrådsperiod är slut samlas alla inspel ihop, handlingen justeras för att sen åter gå ut på samråd och sen förhoppningsvis landa i en plan som antas. Nu gällande plan är RUFSS 2050 vilken gäller fram till 2026. Den har följts upp med vad som varit bra eller dåligt, omvärldspaning, statistik, möten med olika teman och personer, inklusive politik.

RUFSS ska ses som ett verktyg för att ge regionens aktörer samsyn. Planen är vägledande och inte styrande men den har en särskild roll och det är viktigt att så många som möjligt står bakom den. Planen förhåller sig till globala, nationella och regionala mål. Den geografiska planen, plankartan, är ganska detaljerad men inte som kommunala översiktsplaner och detaljplaner. Många kommuner använder regionplanen för sin planering och vi tittar också på kommunernas översiktsplaner. RUFSS är dock inte en sammanfattning av dessa.

Detta är den åttonde regionplanen och mycket av de tidigare planerna har blivit verklighet. Planen påverkar alla som bor i länet genom det vägledande anslaget.

Fråga: Hur kommer det sig att man lägger ihop livsvillkor och trygghet? Det handlar också om hälsa och många olika frågor inom livsvillkor. Lätt att missa delar i var man behöver minska skillnader inom livsvillkor.

Svar: Det skulle gå att dela på dem eftersom åtgärder kan vara både samma men också helt olika. Handlar delvis om hur långa listor som är rimligt att ha.

Kommentar: Det är delvis därför vi har samråd. Många av dem som har det svårast bor i områden där det finns svårigheter. Livsvillkor ser väldigt annorlunda ut om man har en funktionsnedsättning.

Kommentar: De bra sakerna är inte alls desamma för personer med funktionsnedsättningar.

Svar: Ja utmaningar är olika i olika grupper, vi har inte tittat specifikt på funktionshinder.

Kommentar: Viktigt att ha koll på sysselsättningsgrad, tillgång till gymnasiala studier och utbildningsgrad för funktionsnedsatta.

Kommentar: Skillnader mellan socioekonomi, sociala strukturer. Vi konkurrerar om arbetskraft och kompetens både nationellt och internationellt. Behöver läggas i omvärldsanalysen.

Svar: Ja, globala effekter syns också.

Kommentar: Listan om styrkor med fantastiska grönområden, har man behov av rullstol kommer man inte åt dem vilket också gäller badplatser. Det finns inget stöd till anpassat boende och det går inte att gå i alla grundskolor. Det går inte att klumpa ihop livsvillkor. Trygghet handlar inte bara om att slippa bli rånad utan också att veta att du kan få hjälp och stöd utifrån dina behov.

Svar: Vi har också varit lite kortfattade i samrådsförslaget eftersom det är där det kommer in synpunkter.

Visionen om Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo och leva i, ska vara tidlös och gälla nu och framåt.

RUFS 2060 har tre övergripande mål, tio mål på medellång sikt och cirka 30 prioriteringar som ska göras för att nå målen. Gör gärna återkoppling till vad ni tycker saknas och behöver förtydligas. Vi vill gärna ha återkoppling även om vi inte kan lova att allt tas omhand.

Kommentar: Problematiskt att orden ”jämförd” har försvunnit ur texten.

Kommentar: Står inget om biologisk mångfald, skulle vilja lägga till det i de övergripande målen och att det ska vara en del i RUFSS.

Kommentar: Det finns en liten risk att det blir vi och dom om jämfördhet, jämlik vård etc. tappas bort. Svårt att förstå funktionsnedsättningsperspektivet om man inte själv har en funktionsnedsättning.

Svar: Vill gärna ha återkoppling till hur vi bättre ska kunna samverka, prioritera och göra att det verkligen händer något då ingen aktör har ensamt mandat för att genomföra saker. Viktigt med samsyn och ständig dialog. Vi har skissat på förslag om att man årligen har ett rådslag och bestämmer vilka frågor som är särskilt viktiga att jobba med och sedan betar av dem vart efter. Efter fyra år när det är uppdatering tittar man på helheten och ser om/hur något kan revideras. Även här vill vi gärna ha input, från skola, civilsamhälle, Trafikverket, politiken osv.

Det finns fyra poddavnitt att lyssna på hemsidan. De är också transkriberade för den som hellre vill läsa.

Kommentar: Går det att byta ut ”livsvillkor” mot mänskliga rättigheter? Om man har det i fokus kommer man åt svagheterna.

Fråga: Vi har många med funktionsnedsättning som är högtbildade men många som inte klarat gymnasiet. Finns tankar på hur man hjälper dem att fullgöra gymnasiet. Idag fastnar man på att man inte kan gå på Komvux om man har högre betyg än F. Hur kommer man åt det?

Svar: Vi pekar på vikten av olika typer av skolformer exempelvis folkhögskolor.

Fråga: Går det att skriva om punkten om gymnasieutbildade till att fokusera på att ha gått igenom någon typ av gymnasieutbildningsrelaterat?

Svar: Bara vi har statistiskt är det möjligt. Det viktigaste är att ha tillgodogjort sig högre kunskap så man kan försörja sig.

Kommentar: Bostäder, finns ett blandat bestånd men en tendens att snabbt sätta upp bostäder som inte är tillgängliga för funktionsnedsatta. Det borde ligga i regionens intresse. Inte ovanligt att rullstolsburna söker jobb i regionen, då borde det också gå att bo där. Är en mänsklig rättighet att kunna delta på möten. Även i den här lokalen bör det finnas tillgång till tillgängliga möteslokaler.

Fråga: Många utmaningar, behövs fler studentbostäder och då har det gjorts snabb regeländring till mindre och mer otillgängliga bostäder vilket gör att funktionsnedsatta blir ännu mer utslutna. Ambitionsnivån behöver höjas för att hålla över tid och oavsett vad som händer med personen. Varför flyttar man ner kraven och låter byggherrar mixtra med miniminivåer gällande bostäder?

Kommentar: Enligt budget 2024 ska en funktionsrättsbeskrivning göras inför varje viktigt beslut. Det bör framgå i RUFSS att man har gjort det.

Svar: Inför samrådshandling har vi inget krav på miljökonsekvensbeskrivning och därför har vi valt att inte heller göra funktionskonsekvensbeskrivning just till samrådet utan tänker att det är nästa del i arbetet.

Kommentar: Finns det en önskan från rådet att få in universell utformning i förslaget?

Kommentar: Trodde det var ett lagkrav.

Kommentar: Socialt blandat, många kommuner, plan- och bygglagen och annat synkroniseras förhoppningsvis med kommunerna som har ansvar för mycket. Regionen försöka få kommunerna att kroka i varandra.

Svar: Det är en viktig synpunkt. Kommunerna är så integrerade i varandra, vill återanvända det de har och har svårt att komma överens var saker ska ligga och vem som ska ta ansvar.

Kommentar: Ett viktigt område är trafik och kollektivtrafik. Det handlar mycket om att vara klimatsmart, mer gång- och cykelvägar och att regionen ligger i topp i undersökningar. Det gäller inte om man har en funktionsnedsättning. Kollektivtrafiken har försämrats mycket under senare år, det gäller både kollektivtrafik, färdtjänst och

möjligheten att få anpassa sin egen bil. Alla kan inte åka med kollektivtrafiken.

Kommentar: En åldrande befolkning och en med rätt mycket funktionsnedsättningar innebär att det måste tas hänsyn till bostäder, resor och vården. Ju mer hjälpmedel och ju mer universell utformning desto mindre kostnader för sjukhusbesök. Handlar både om livskvalitet och ekonomisk belastning om man inte ser till att förebygga i tid.

Kommentar: Fattigdom och förutsättningarna för att skapa ett eget liv och bidra till samhället gäller inte bara den som föds med funktionsnedsättning utan hela familjen. Du får inte stöd och anpassningar i hemmet och kostnaderna springer i väg. Skattepengar måste in för att bekosta olika saker. Fler människor som fått hjälp till jobb ger mer pengar in tack vare jobb etcetera.

Jenny: Mycket intressanta inspel, det är svårt att ta in allt i ett så övergripande dokument. Också många saker som har med nuläget att göra snarare än 2060-perspektivet.

Kommentar: Om det inte finns uttryckt i det övergripande om mänskliga rättigheter och funktionsrättsperspektivet så kommer inget hända. Varje mål måste funka för alla och det går inte att låta det vara underförstått.

5 **Intressepolitiskt bidrag: Rebecka Tomasson, handläggare funktionshinderfrågor regionledningskontoret**

Bidrag för intressepolitiskt arbete delas ut till funktionshinderorganisationerna eftersom de har ett perspektiv som Region Stockholm inte kan tillgodogöra sig själv. Det är ungefär samma summa som förra året och pengarna ska användas för att genomföra det intressepolitiska arbetet.

Fråga: Är det inte 59 miljoner?

Svar: Två miljoner av de är vikta för det årliga bidraget till de tre huvudorganisationer som är representerade i samverkansrådet för deras samverkansarbete.

Bedömningarna görs utifrån två riktlinjer. Kraven är ungefär samma i de generella riktlinjerna för bidragsgivning och de för riktlinjerna för intressepolitiska bidrag. I riktlinjerna för intressepolitiska bidrag finns dock vissa krav som är specifika för det bidraget.

Beredningsprocessen är 6–7 månader lång och börjar i augusti när ansökningarna skickas in. Regionledningskontoret handlägger och bedömer, bidragsgruppen bereder och beslutar om förslag för fördelning av bidrag. Regionstyrelsen beslutar om förslaget.

Kommentar: Med tanke på att föreningarna inte får besked förrän efter årsskiftet borde man kunna komplettera. Oacceptabelt att inte kunna få besked förrän efter årsskiftet. Går inte att driva en förening med låg budget och inte få besked förrän så sent. Upprörande att så få politiker är närvarande.

Svar: Man kan inte förvänta sig att en liten förening ska kunna skriva en lika proffsig ansökan som en stor. Förra året märkte vi att några skickat in fel dokument och då kontaktade vi föreningarna och bad dem komplettera med rätt dokument.

Kommentar: Bidraget finns för att regionen behöver kunskap och erfarenhet som den själv saknar. Vill gärna vara med ännu mer. Ju mer man gör rätt från början desto mindre intressepolitiskt arbete kommer behövas. När man bestämmer sig för att det enbart ska vara en digital ansökan och därmed kalla det jämlikhet blir det fel. Bidraget finns till för individer och organisationer som har svårigheter. Borde utgå från dessa och inte från att det ska vara lätt att hantera.

Svar: Att ha en helt digital ansökan är också för att hjälpa föreningarna. För de flesta blir det lättare att göra rätt. Det finns exempelvis nu en lista som visar vad som saknas i ansökan innan den skickas in så att det blir lättare att få med allt. Alla har inte samma kunskap om det digitala, vilket också gör att vi har bett om rätt dokument där det blivit fel. Vi vill inte att folk ska vara rädda för att trycka på knappar i systemet. Vi är öppna för att föreningar hör av sig om de behöver hjälp och om det blir fel.

Kommentar: Uppskattar att systemet blivit mer förutsägbart men steget till digital lösning har varit stort för vissa föreningar.

Kommentar: Bra att ha två informationsträffar, en fysisk och en digital och att regionen håller i dem. Vissa tror att Funktionsrätt är ansvariga, så viktigt att tydliggöra att så inte är fallet. Bra också att ha närmare dialog med föreningarna. För länge sedan var det audition för föreningarna, 4–5 per gång där de kunde presentera sig. Då blev det också tydligt att exempelvis medlemsaktiviteter inte är intressepolitik. Borde ligga i politikens intresse. Det är stor skillnad på att träffa någon mot att läsa en verksamhetsbeskrivning.

Kommentar: Lyfta möjligheten att inte bara kunna lämna in i text utan muntligt. Även ha kontrollfrågor som en del i processen. Bidraget måste växa. Det har ju sett likadant ut länge samtidigt som det har hänt mycket i omvärlden och med inflationen samt fler föreningar. Ju svårare det är att få sina rättigheter hörda, desto svårare att fungera i samhället. Uttrycks i text att mer läggs över på civilsamhället och skyldigheter för individen. För medlemmarna behövs då rätt hjälpmedel, förutsättningar och så vidare där föreningarna måste fylla gapet. Pengarna räcker inte utifrån dessa premisser.

Svar från bidragsgruppens ordförande Sargon Daoud: Det är svårt med ett system som passar alla. Förvaltningen har gjort ett bra jobb. Att bidragen betalas ut sent har lyfts på Socialdemokraternas kansli. De har bett om att få mejl och ska skicka vidare till andra partier för att påtala vikten även för dem. Bidragsgruppen kan lyfta att föreningarna blir fler och att bidragssumman behöver ökas på. Det är fortfarande regionstyrelsens beslut men vi tar med det. Vi har också förlängt ansökningstiden. Tidigare var det precis efter årsstämman, med ny styrelse etcetera nu är det lite längre tid för att föreningarna ska kunna skicka in fullständiga ansökningar. Det är många föreningar som söker, cirka 60, omöjligt för förvaltningen att kontakta alla mer än om något saknas.

Kommentar: Från början var det cirka 30 föreningar och nu det dubbla med samma summa. Finns en hel del med kognitiva funktionsnedsättningar som har svårt. Politikerna skulle vara betjänta av att få veta lite mer om dem där man inte vet riktigt vad de gör. Inte alla 60. Det finns önskemål om tvåårsbudget och ökat anslag.

Samlade inspel om bidragen:

- Önskemål om besked före årsskiftet för att kunna planera verksamheten framöver och om man inte får bidrag, undvika panik.
- Kompletteringar innebär ökad tillgänglighet exempelvis vid dyslexi, kognitiva funktionsnedsättningar, smärtor osv. Titta på vad funktionshinderorganisationernas behov är. Definiera att kompletteringar är tillåtna.
- Verksamhetsplan och arbetsplan – svårt att så lång tid i förväg tala om vad man ska göra konkret då det kan skifta. Skulle underlätta om man kunde skicka in en verksamhetsplan och sen kunna skifta. De verkliga arbetsplanerna kommer i december.

Kommentar om att verksamhetsplanen ska klubbas på årsmöte i mars.

- Auditions.
- Har man missförstått saker bör man få möjlighet att bli kontaktad så man vet vad det handlar om, exempelvis ej intressepolitik utan annan verksamhet.
- Det är inte projektbidrag utan för löpande verksamhet. Man borde fundera på hur mycket man ska premiera ny verksamhet. Existerande verksamhet kan var lika bra.
- Egenfinansiering kan vara svårt att åstadkomma, har även etiska komplikationer eftersom de som kan tänka sig att sponsra funktionsnedsatta kan vara läkemedels- och medicinföretag etcetera Etiskt motsatsförhållande där funktionsnedsatta kan bli utnyttjade. Är det verkligen vettigt då det kan leda till ökat beroende och risk för korruption?
- När man ska bygga upp en verksamhet är kravet stort på att finnas på olika ställen i länet. Hur kan det underlätta för nya organisationer när steget från att vara ny och få tillgång till intressepolitiska och verksamhetsbidraget?

Kommentar: Revisorerna vill veta vad pengarna används till. Kan man inte tala om vad man gjort med pengarna faller man, många har gjort det.

Svar från intresseorganisation: Det är svårare för ideella föreningar som inte har en stor proffsorganisation. Handlar om vad vi vill göra.

Svar från intresseorganisation: Poängen är att man måste förklara varför man fått pengarna och vad man tänkt göra och varför det eventuellt inte blev så.

Kommentar: Nya organisationer – stort värde i det. Ganska många organisationer är för små. Små arbetsplatser med liknande uppbyggnad där folk sitter och gör ungefär samma sak. Kommer aldrig kunna öka upp bidragen så mycket så det funkar för alla små. Behövs någon slags stabilitet, kroka arm med en befintlig, större organisation? Kan inte bli allt för lätt att söka, vi behöver tänka tillsammans kring detta.

Svar: I bidragsgruppen har samarbete uppmuntrats och getts plus i kanten.

6 Övriga frågor

Ingen tid fanns för övriga frågor.

7 Avslutning

Ordförande Gabi tackade för mötet och många och bra kommentarer samt livaktiga diskussioner samt önskade glad sommar.

Nästa gång ska övriga frågor tas upp, dels feedback från de andra samverkansråden och från politiken vill vi höra vad som händer där gällande funktionshinderfrågor. Kontakta gärna Gabi och Rebecka innan.